

En appell

Det er mange år siden jeg var aktiv i turistforeningens styre, men jeg har hvert år vært tilfjells og nytt godt av foreningens arbeid i fjellet. Jeg vet at den omkostningsøkning som vi alle merker så altfor godt, også gjør seg gjeldende for T.T. Det er dyrt å drive hytter i høyfjellet og vedlikeholdet koster mange penger. T.T. er avhengig av en jevn søkning til hyttene og derfor er det av stor betydning å ha flest mulig medlemmer. Styret ofrer megen tid og arbeide for foreningen og jeg synes at vi medlemmer også skal gjøre en innsats. Hvis alle medlemmer går inn for hver å skaffe et nytt medlem, vil det være en meget kjærkommen hjelp og vi kan trygt si at det er en nødvendig hjelp i dagens situasjon.

Vær med og gi Trondhjems Turistforening denne håndrekning!

Arne Falkanger.

Til Trondhjems Turistforening

Jeg har snakket med nedenstående personer som har erklært seg villig til å bli medlem fra 1/1 1972:

.....
.....
.....

Ytterligere tror jeg at der er muligheter for medlemskap hvis T.T. gjør direkte henvendelse til:

.....
.....
.....

Dato.....

Navn.....

Se spørreark side 195.

Glade barn i påskefjellet

BERIT Ø. BYGSTAD

«Hvordan får du barna til å gå? Forteller du eventyr?»
«Nei, det er de som overtaler meg!»

Ja, er det vanskelig for guttunger på 10 og 12 år å gå i påskefjellet? Selvfølgelig avhenger det av vær og føre og barnas forhåndstrening. Men hvis forholdene ligger til rette, er det ingen sak for barn på den alderen å gå 3—4 mil om dagen.

De springer lett, de er seige til å gå, og de blir uthvilt på kort tid. En sekk på 5—6 kilo bærer de uten vanskelighet. Men tyngre bør den ikke være. Utstyret må være lett og tilvant, og samtidig i perfekt stand, så det ikke oppstår gnagsår — slike ting er nok verre å ta for et barn enn for voksne.

Men for en opplevelse en skitur i fjellet kan bli for et barn, hvis den er godt forberedt — og været er gunstig. Heldig var min minstemann som debuterte i fjellet førpåsken 1971 — vi gikk nordover gjennom Sylene i sol og medvind fra lørdag til onsdag. Ikke rart at han planlegger neste års fjellpåske med stor iver.

Bortsett fra gleden over naturen og hyggen på hyttene, er det også en fin karaktertrening å vandre i fjellet. Dagsmarsjen må nødvendigvis fullføres. Fjellturen har i det hele tatt atskillige aspekter. Strabasene, vinden — og så å ankomme til en hytte på ville vidda. Det spennende ved å få et nytt rom, treffe nye mennesker. Barna registrerte at alle var så trivelige — en ble venner med dem med én gang. Av og til sov de på sovesal — først ble de litt betuttet, men det viste seg å være morro, det og. Tonen var gjerne spøkefull og fri. Andre småting — maten smakte bestandig, selv sånt som ikke er populært hjemme. Mindre kjente og mindre kjære retter gled ned og viste seg å være velsmakende.

Det ble en vane å passe på sakene sine — sette opp skiene, tørke vått tøy (og hente det igjen!), pakke sekken hver dag.

En vane ble det også å følge med på kartet. Vi lærte oss navnene på en mengde fjell, og fant vi ikke noe navn, så laget vi et. «Kransen» døpte vi en av Sylene — den hadde en fin regelmessig snekrans. Uten kart kunne vi ikke ha gått turene våre.

Dyrelivet i fjellet var overraskende rikt. Reinsdyr i større eller mindre flokker så vi nesten hver dag, og ryper fløy opp foran oss flere ganger. Spor og ekskrementer var det spennende å undersøke. En gang da det føyk opp ryper rett foran oss, fant vi to groper i snøen med rype-ekskrementer. Det så deilig og lunt ut nedi der. Ved Essandsjøen sprang plutselig en harepus tvers over løypa et stykke fremme. Den skinte kritthvit i sola. Enda et dyr ble observert av en av guttene, et mørkt, lite dyr som han ikke kunne bestemme. Muligens en mår.

Virkelig slitne var barne bare én gang — den første dagen. Det skyldtes nok både den lange og ukomfortable bussreisen opp gjennom Tydalen, og den brå overgangen til skarp luft og skarpt føre. Da vi kom frem til Nedalshytta om kvelden, var begge guttene enige om at det skulle smake med en hviledag. Det var likevel ikke verre med dem enn at de gikk til skyddet i Ekorndøra neste dag. Vi traff en jevnaldrende og likesinnet Trondheimsfamilie på Nedalshytta og slo følge med dem på «hviledagen». Turen opp til vindskyddet foregikk i det herligste vær, og alle barna gikk foran og var i strålende humør. Den storslätte naturen badet i sol kan ikke ha unngått å gjøre inntrykk. Å komme til Sverige var også en opplevelse, og de gikk «frem og tilbake til Sverige» — over gjerdet, atskillige ganger.

Vel fremme ved skyddet var det så varmt og stille at vi i det hele tatt ikke gikk inn i det. Nesten rart å vite at det kunne redde liv under andre forhold —. De voksne satt i timevis og solte seg, mens barna klatret opp i fjellsiden, og skled og rullet ned igjen. Det var lite klager å høre. Noen påkjenninger ble det selvsagt — det kunne bli lite å drikke på turen når en termos var knust. Såre depper slapp vi heller ikke unna. Da jeg roste guttene for at de ikke beklaget seg, svarte de snusfornuftig at det ble jo ikke noe bedre av det!

Vi var tidlig fremme på Storerikvollen — klokken var bare 3. Jeg var likevel ganske sliten, og gikk og la meg. Guttene fikk se

Glade barn i påskefjellet.

Odd Valmot

at to svensker skulle ut og pilke, og ble med dem. Så fikk de seg en del kilometer ekstra — de samlet ivrig til distansekortene sine. Det ble en frisk tur, for det viste seg at den ene av svenskene var tidligere aktiv, og nåværende gym.lærer. De gikk minst 50 kilometer pr. dag og holdt et bra tempo.

Den fineste dagen vår — det var alle tre enige om — var turen fra Storerikvollen til Schulzhytta. Vi la veien mellom Sankåkleppen og Garkleppen, og så to flokker med rein oppe på platået, foruten utallige spor og ekskrementer. Barna ble ikke lei av å vise meg sine funn! Etter litt kjøring i skare og fokksne kom vi ned i bjørkeskogen. Her var det 2—3 centimeter nysne over skaren, og bjørkene stod en meter eller to fra hverandre. Vi fikk med andre ord et himmelsk nedrenn. Hellingen var passe bratt også. Dette varte minst en kilometer. Så var vi med ett nede ved Løddølja, og her i den lune granskogen gravet den fjellkyndige storebror en grop med benk og ryggstø og trapp — vi tente bål og koste oss stort. Håper noen andre fikk glede av rasteplassen! Turen videre gikk fint — men vi holdt på å få problemer med å finne frem til Schulzhytta. Det fan-

tes ikke staker, og skispor vistes knapt på skaren. Til overmål manglet vi kart over den siste biten. Men vi hadde studert kart grundig på Ramsjøhytta, og visste retningen. Da så guttene fikk øye på hytta i det fjerne, ble vi alle opplivet og ivrige. Det siste stykket gikk raskt, som alltid.

På Schulzhytta likte vi oss ekstra godt — trivelig med en hytte som ikke var så stor, og dessuten var det god plass. Der vil vi starte turen neste gang.

Neste mål var Stordal. Naturlig nok var vi svært glade for å gå staket løype den dagen. Og vi gled fint over vidda med vinden i ryggen. Barna især, kunne sveve av sted når det blåste som hardest. Til gjengjeld strevde de mer når det en sjelden gang blåste imot — da kunne de bli stanset i utforbakke.

Den dagen fant vi ikke ly for vinden før vi kom ned mot Stordal. Da hadde vi gått i nesten fire timer. Tidligere hadde vi prøvd å raste i sur snø og ville ikke gjenta forsøket. Men jeg skal si det smakte med mat og varm kakao da vi omsider var vel nede i skogen.

Og så stod vi da på tunet hos Inga Stokke etter en lang landeveis marsj. Der ble vi hilst velkommen og tatt imot som om vi var gamle venner. Vi satt på stua og slappet av, tørket sokker og støvler, drakk masse melk og spiste masse kaker! mens vi ventet på drosje. Og da vi nevnte betaling, fikk vi høre at det var jo ikke stort!

Jeg anbefaler fjellturer til foreldre med aktive barn — en slik tur kombinerer på en fin måte eventyr og fornuft. Og ungene bruker så mye energi at det blir et minimum av slåssing og erting når de kommer frem!

Her kan jeg forestille meg en naturlig reaksjon: Alt dette høres jo vel og bra ut, men denne turen foregikk tydeligvis under meget gunstige forhold. Hva om vær eller føre skulle vise seg fra sin dårligere side, for ikke å si fra sin verste? Ville det ikke da være nokså katastrofalt å ha dratt med seg barn til fjells? Til det må en si at en del strev og motbør kan også barn klare, om de er veltrenet. Jeg har gått i fjellet med gutter på samme alder før, og da ble det både vanskelig føre, vind, snøvær og sterk kulde. Og barna var stort sett tapre og utholdende. Er forholdene helt håpløse, kan man alltid bli over på en hytte en dag eller to.

De fleste hyttene, både i Sylene og i Trollheimen, ligger dessuten i utkanten av fjellområdene, slik at en kan dra hjem på dagen.

Fjellet i Hemnedistriktet

JENS OTTERSEN

En avismelding om at Hotell Prinsen skal bygge nytt hotell på Kyrksæterøra fra høsten 1971 og om den forventede tilstrømming av turister dette vil føre med seg, har fra den del av min bekjentskapskrets, — bosatt mer enn 100 km fra dette stedet, — gitt grunnlag for endel spørsmål.

Disse spørsmål koblet sammen med minnet om den skepsis vi «fjellfolk» hadde over å flytte til et kystdistrikt, har fått meg til å gjøre endel refleksjoner.

For visstnok viser ethvert kart at Kyrksæterøra ligger mellom bunnen av Hemnefjorden og Rovatnet. Kartene forteller imidlertid ikke at det fiskes bl.a. laks og ål midt i tettbebyggelsen, at fjorden innbyr til fiske og utfart til omgivelser som spesielt utover mot Trondheimsleia er perler av uberørt natur. (Og la oss håpe at tilreisende kan få anledning til å leie båter når de kommer hit).

Men det kartene absolutt ikke forteller, er at dette distriktet eier et fjellterreng som med sin variasjon, sin uberørthet og naturskjønnhet bør få turistene til å komme tilbake år etter år.

Det de nye utforskere av Hemnedistriktet må være klar over, er at dette uberørte fjellterreng nettopp er slik fordi en turistmessig utbygging enda ikke har funnet sted. Det vi i distriktet håper, er at en utbygging eventuelt må bli å utføre på en fornuftig måte. For her er plass til både hytter og skiheiser og veier og parkeringsplasser samtidig som den overveiende del av terrenget kan ligge som nå. Dog bør i alle tilfelle endel ruter oppmerkes, for stier er det lite av.

Og hva kan vi så anbefale en fjellvandrer som vil tilbringe en uke på Kyrksæterøra?

Et kvarters biltur forbi Holla til innerst i Sæterdalen vil være utgangspunktet for en dagstur til Hogsgåsa hvor utsikten er impone-